

V Praze dne 29. září 2020
Čj.: 1092/20

Stanovisko

k návrhu nařízení vlády o podmínkách poskytnutí kompenzací nepřímých nákladů pro odvětví, u kterých bylo zjištěno značné riziko úniku uhlíku v důsledku promítnutí nákladů spojených s emisemi skleníkových plynů do cen elektřiny

I. Úvod

Návrh je předkládán k provedení ustanovení § 11 zákona č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, ve znění pozdějších předpisů. Do něj bylo novelou schválenou v roce 2019 (zákon č. 1/2020 Sb.) nově vloženo ustanovení upravující rámec pro poskytování finanční kompenzace nepřímých nákladů vzniklých v důsledku zpoplatnění emisí skleníkových plynů v systému EU ETS, které se promítají do cen elektřiny dodávané odběratelům z energeticky náročných odvětví ohrožených únikem uhlíku.

Navrhovaná právní úprava splňuje definiční znaky veřejné podpory ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování EU a jako taková bude po předložení vládě notifikována Evropské komisi.

II. Připomínky a návrhy změn

Analýza problému a cíle intervence

Problematika úniku uhlíku (carbon leakage) je v předložené závěrečné zprávě z hodnocení dopadů regulace (ZZ RIA) podrobně popsána v širším kontextu. Předkladatel uvádí reference jak z hodnocení dopadů příslušné směrnice EU, tak z odborné literatury.

Popis právního stavu je dostatečný, autoři uvádějí též problematiku ustanovení n+2.

Varianty a jejich dopady

Předkladatel zvažoval 3 varianty:

- 0 – zachování stávajícího stavu
- 1 – maximální kompenzace
- 2 – kompenzace s využitím úpravy hodnoty emisního faktoru CO₂
- 3 – kompenzace s využitím „pravidla 5 %“ – test podstatného zvýšení výrobních nákladů v poměru k hrubé přidané hodnotě.

Předkladatel v analýze variant akcentuje zejména dopady na státní rozpočet a dopady na mezinárodní konkurenceschopnost.

Uvádí, že „nepřijetí kompenzací představuje hypoteticky žádné až zásadní snížení konkurenceschopnosti dotčených odvětví“. Toto tvrzení doporučuje PK RIA vysvětlit, zejména v kontextu celkové diskuse variant.

Předkladatel provádí srovnání variant v přehledu v kap. 3.2, s využitím kvalitativně definovaných parametrů vícekritériálního hodnocení, bez uplatnění nástroje analýzy nákladů a přínosů. Tento přístup předkladatel opakovaně využívá a řeší tak metodologické problémy CBA.

Předkladatel se rozhodl pro variantu 1, tedy maximální kompenzace (především z důvodu očekávaného nárůstu ceny emisních povolenek).

K mechanismu a dopadům podpory je v ZZ RIA uveden pouze stručný odkaz: „O podpoře bude rozhodovat MPO (předpokládá se cca 100 žadatelů o podporu), samotná podpora by byla vyplácena operátorem trhu (OTE, a.s.), prostředky budou poskytnuty ze státního rozpočtu, nejedná se však o mandatorní výdaj (tzn. je na rozhodnutí vlády, zda a v jaké výši poskytne kompenzace za daný rok). Výši kompenzací taktéž ovlivní nové pokyny Evropské komise pro státní podporu pro období 2021-2030, jejichž finální podoba není v době vypracování návrhu nařízení známa.“

Parametry poskytování kompenzace jsou specifikovány v návrhu nařízení vlády.

Předkladatel však neprovedl žádnou simulaci potenciálních dopadů na souboru 100 předkládaných žadatelů o podporu, ani nezdůvodnil, proč tento dopad neprovedl. Takováto simulace by poskytla cennou informaci o potenciální distribuci kompenzace mezi sektory a regiony.

Přezkum účinnosti regulace je plánován v roce 2025 (v polovině období působení regulace). PK RIA doporučuje specifikovat parametry přezkumu účinnosti regulace, zejména dopady na podnikatelské prostředí a mezinárodní konkurenceschopnost podniků, jimž byla kompenzace poskytnuta.

Konzultace a zdroje dat

ZZ RIA uvádí ministerstva, Eurostat a odborné studie. PK RIA doporučuje doplnit informaci o konzultacích s dotčenými podniky (pokud nebyly realizovány, uvést důvod).

III. Shrnutí připomínek k závěrečné zprávě z hodnocení dopadů regulace (ZZ RIA)

PK RIA uvádí následující doporučující připomínky:

- 1) doplnit informace o odhadu dopadů navrhovaného nařízení vlády na jednotlivé sektory a regiony;
- 2) specifikovat podrobněji parametry přezkumu účinnosti regulace.

IV. Závěr

Pracovní komise Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace **doporučuje** Legislativní radě vlády, **aby byl návrh nařízení vlády o podmínkách poskytnutí kompenzací nepřímých nákladů pro odvětví, u kterých bylo zjištěno značné riziko úniku uhlíku v důsledku promítnutí nákladů spojených s emisemi skleníkových plynů do cen elektřiny doporučen vládě ke schválení** za předpokladu zohlednění výše uvedených **doporučujících připomínek**.

Vypracoval:

prof. Ing. Jiřina Jílková, CSc.
v.r.
předsedkyně komise